

Київська державна академія
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

МИХАЙЛО БОЙЧУК: ВІЗІА І МІСІА

*Збірник тез доповідей та повідомлень
за матеріалами
III Міжнародної науково-практичної конференції
(30 жовтня 2024 р.)*

Відповідальний редактор
*Хижинський В.В.,
кандидат мистецтвознавства, доцент*

Видавництво
ФОП Кушнір Ю.В.
2024

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АРТТЕРАПІЇ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ХУДОЖНІХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

***Анотація.** Висвітлюється питання щодо місця арттерапії в сучасному мистецтві та її значення в підготовці студентів художніх спеціальностей. Окреслено особливості використання мистецьких арттерапевтичних технік і прийомів та їхнього значення для психічного здоров'я особистості. Виокремлюються кілька ключових аспектів арттерапії та її значення для розвитку творчості і соціальної взаємодії у контексті підготовки студентів художніх спеціальностей.*

***Ключові слова:** арттерапія; сучасне мистецтво; психоемоційні навички; студенти художніх спеціальностей.*

***Abstract.** The report highlights the issue of the place of art therapy in contemporary art and its importance in the training of students of artistic specialties. The peculiarities of using art therapy techniques and methods and their importance for the mental health of the individual are outlined. Several key aspects of art therapy and its importance for the development of creativity and social interaction in the context of training students of artistic specialties are highlighted.*

***Keywords:** Art therapy; contemporary art; psycho-emotional skills; students of artistic specialties.*

Арттерапія в сучасному мистецтві відіграє важливу роль, оскільки поєднує творчий процес із психологічною підтримкою, допомагаючи митцям і глядачам знаходити внутрішній спокій і нові способи самовираження.

Як самостійна галузь теоретичних знань та практичної діяльності арттерапія стала формуватися на стику науки і мистецтва на початку ХХ століття [2, с. 7].

На сучасному етапі розвитку та впровадження новітніх технологій у теорію та практику мистецтва в Україні арттерапія перебуває в стадії становлення, однак її проблеми та перспективи досліджує чимало науковців у різних аспектах впливу на особистість: О. Вознесенська, Н. Волкова, В. Газолишин, Н. Єщенко, Н. Полякова, Н. Простакова, А. Старовойтов, Т. Яценко та інші. Найбільший розвиток отримали такі її форми, як арттерапія за допомогою мистецтва у різних галузях, зокрема, образотворчого мистецтва, танцювально-рухової терапії і музикотерапії.

Арттерапія – це відносно новий метод лікування та профілактики психічного здоров'я людей, не лише у психотерапії, а й у соціології та педагогіці. Уперше цей термін був використаний Андріаном Хілом у 1938 році під час опису своєї роботи з хворими туберкульозом і незабаром він отримав значне поширення.

У науково-педагогічному розумінні арттерапія розглядається як метод розвитку та зміни особистості, групи чи колективу за допомогою різних видів і форм мистецтва і творчості. Хоча творчі цілі й мають велике значення, перше місце в арттерапії все ж таки відводиться терапевтичним цілям [1, с. 90].

У цілому можливості сучасного мистецтва та арттерапії створюють позитивні умови для досліджень щодо вивчення внутрішнього світу й емоційного стану особистості, зокрема, у підготовці студентів художніх спеціальностей. Вона є важливим інструментом у підготовці майбутніх художників, педагогів-художників, мистецтвознавців, оскільки сприяє розвитку як творчих, так і психоемоційних навичок. Виокремимо кілька ключових аспектів її значення:

1. «Емоційне вираження». Арттерапія допомагає студентам виявляти свої емоції та почуття через творчість. Це сприяє подоланню стресу і тривоги, які часто супроводжують навчальний процес.

2. «Розвиток творчого мислення». Практика арттерапії стимулює креативність, допомагає шукати нові підходи до вирішення проблем і сприяє розвитку нестандартного мислення.

3. «Соціальна взаємодія». Спільна робота в арттерапевтичних групах може зміцнити взаємини між студентами, розвивати навички командної роботи і співпраці.

4. «Самопізнання». Студенти мають можливість краще зрозуміти себе, свої бажання та страхи через творчий процес, що сприяє особистісному зростанню.

5. «Відновлення та релаксація». Арттерапія допомагає знизити рівень стресу, надаючи студентам можливість відірватися від навчальних труднощів і відпочити, що важливо для загального психічного здоров'я.

6. «Поліпшення комунікативних навичок». Використання мистецтва як засобу спілкування може допомогти студентам навчитися виражати свої думки і почуття більш чітко і зрозуміло.

7. «Академічні досягнення». Упровадження арттерапії в навчальний процес може позитивно вплинути на академічні результати, оскільки емоційний добробут студентів безпосередньо пов'язаний із їхньою здатністю навчатися.

Застосування арттерапевтичних засобів у підготовці студентів художніх спеціальностей повинно спиратися на основні вимоги до арттерапевтичного процесу. Дотримання таких вимог забезпечить позитивний психологічно-комфортний клімат, відбуватиметься самозаглиблення, самопізнання, самоприйняття, гармонізація та особистісне зростання засобами мистецтва.

Таким чином, арттерапія в сучасному мистецтві є не лише способом самовираження, а й потужним інструментом для поліпшення психоемоційного стану, розвитку творчості та соціальної взаємодії в контексті підготовки студентів художніх спеціальностей, допомагаючи розвивати творчі, емоційні та соціальні навички, необхідні для успішної кар'єри в галузі мистецтва.

Література

1. Власюк М. Арт-терапія: лікування мистецтвом. Відкритий урок: розробки, технології, досвід, 2008. № 7 (8). С. 90.
2. Калька Н., Ковальчук З. Практикум з арт-терапії: навч.-метод. посібник. Ч. 1. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 232 с.